

Brüssel, 26.10.2012
COM(2012) 628 final

2012/0297 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV

**millega muudetakse direktiivi 2011/92/EL teatavate riiklike ja eraprojektide
keskkonnamõju hindamise kohta**

(EMPs kohaldatav tekst)

{SWD(2012) 354 final}

{SWD(2012) 355 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Üldine taust – ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Direktiiv 2011/92/EL¹ sisaldab juriidilist nõuet, mille kohaselt tuleb tõenäoliselt suure keskkonnamõjuga riiklike ja eraprojektide puhul enne neile loa andmist läbi viia keskkonnamõju hindamine. Ollakse üksmeelel, et direktiivi põhieesmärk on saavutatud. Keskkonnamõju hindamise põhimõtteid on kogu ELis ühtlustatud. Selleks on kehtestatud miinimumnõuded, milles käsitletakse hinnatavate projektide liiki, peamise arendaja kohustusi, hindamise sisu ning pädevate asutuste ja üldsuse osalemist. Keskkonnamõju hindamine on osa projekti teostusloa andmise menetlusest ning selle abil on võimalik hinnata konkreetse projekti keskkonnakulu ja –tulu, et tagada projekti jätkusuutlikus. Seega on direktiivist saanud peamine vahend keskkonnaaspektide arvessevõtmiseks ning samuti on see toonud keskkonnavalast ja sotsiaalmajanduslikku kasu.

Keskkonnamõju hindamise direktiivi ei ole 25 kohaldamisaasta jooksul oluliselt muudetud, hoolimata sellest, et poliitiline, õiguslik ja tehniline kontekst on märkimisväärselt muutunud. Rakendamise kogemusi on kajastatud keskkonnamõju hindamise direktiivi kohaldamist ja tõhusust käsitlevates komisjoni aruannetes, sealhulgas viimases, 2009. aasta juulis avaldatud aruandes,² ning nendes on kindlaks tehtud mitmeid puudusi. Komisjon rõhutas kuuenda keskkonnavalase tegevusprogrammi vahekokkuvõttes³ et keskkonnamõju hindamist tuleb riiklikul tasandil parandada ning teatas oma kavatsusest keskkonnamõju direktiiv läbi vaadata. Parema õigusliku reguleerimise kontekstis nähakse direktiivi ka lihtsustamise võimaliku vahendina⁴. Ettepaneku üldeesmärk on kohandada keskkonnamõju hindamise kodifitseeritud direktiivi sätteid nii, et kõrvaldada puudused, kajastada käimasolevaid keskkonnavalaseid ja sotsiaalmajanduslikke muutusi ja olemasolevaid probleeme ning viia need kooskõlla aruka reguleerimise põhimõtetega.

Kooskõla Euroopa Liidu muude põhimõtete ja eesmärkidega

Läbivaadatud keskkonnamõju direktiiv võib olla väga tähtis vahend ressursitõhususe saavutamisel (nt kehtestades uued nõuded, kuidas hinnata selliseid loodusvarade kasutamisega seotud aspekte nagu bioloogiline mitmekesisus ja kliimamuutused) ning seepärast on ettepanek osa algatustest, mille eesmärk on rakendada ressursitõhusa Euroopa tegevuskava⁵. Lisaks toetatakse keskkonnamõju hindamise direktiivi läbivaatamisega strateegiat „Euroopa 2020”,⁶ eelkõige jätkusuutliku majanduskasvu eesmärki. Samuti on liidul läbivaadatud direktiivi abil palju lihtsam

¹ Direktiiviga 2011/92/EL (ELT L 26, 28.1.2012, lk 1) kodifitseeriti direktiiv 85/337/EMÜ ja selle kolm järgnevat muudatust (direktiivid, 97/11/EÜ, 2003/35/EÜ ja 2009/31/EÜ).

² KOM(2009) 378. Kõik aruanded on kättesaadaval <http://ec.europa.eu/environment/eia/eia-support.htm>.

³ KOM(2007) 225.

⁴ KOM(2009) 15.

⁵ KOM(2011) 571.

⁶ KOM(2010) 2020.

täita oma kohustust võtta kõigi poliitikasuundade ja meetmete kujundamisel arvesse kultuuriaspekte.

2. HUVITATUD ISIKUTEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

Konsulteerimine huvitatud isikutega

Konsultatsioonid toimusid 2010. aastal kooskõlas komisjoni standarditega. Juunist septembrini 2010 alustati seoses keskkonnamõju hindamise direktiivi läbivaatamisega põhjalikke konsultatsioone üldsusega kõigis ELi ametlikes keeltes kättesaadava veebiküsimustiku abil. Saadi 1365 vastust, neist 684 üksikisikutelt, 479 organisatsioonidelt, ettevõtetelt ja vabaühendustelt, 202 riigi ameti- ja haldusasutustelt. Lisaks saatis keskkonnajuhtimise ja -hindamise instituut (*Institute of Environmental Management & Assessment, IEMA*)⁷ oma seisukoha küsimustiku vormis (1815 vastust), kuhu olid koondatud mitmed komisjoni küsimused. Konsultatsioonid lõppesid 18.–19. novembril 2010 Belgias Leuvenis toimunud konverentsiga, kus käsitleti konkreetsete sidusrühmade seisukohti põhjalike konsultatsioonide täiendamiseks. Konverentsil oli 200 osalejat, kes esindasid ELi ja rahvusvahelisi institutsioone, riigi, piirkonna ja kohalikke ametiasutusi, ettevõtjaid, keskkonnaorganisatsioone ning akadeemilist ringkonda. Avalike konsultatsioonide tulemused⁸ ja konverentsi järeldused⁹ on tulnud kasuks komisjoni ettepaneku koostamisel.

Mõju hindamise tulemus

Ettepanekule lisatud mõjuhindangus on kindlaks määratud kehtivate keskkonnamõju hindamist käsitlevate õigusaktide puudused, mille tulemusena on direktiivi rakendamine ebarahuldav (puuduvad sätted, millega tagatakse teabe kvaliteet ja keskkonnamõju hindamise kvaliteedinormid, ning rakendamisel on puudusi) ning sellega kaasnevad sotsiaalmajanduslikud kulud. Kui neid probleeme piisavalt ei käsitleta, väheneb direktiivi tõhusus ja tulemuslikkus ning sellega ei suudeta tagada keskkonnakaalutluste arvessevõtmist otsuste tegemisel. Lisaks avaldavad sotsiaalmajanduslikud kulud tõenäoliselt halba mõju siseturu ühtlustamisele. Direktiivi puudused võib jagada kolme konkreetsesse probleemivaldkonda: 1) sõelumismenetlus; 2) keskkonnamõju hindamise kvaliteet ja analüüs ning 3) ebajärjepidevuse oht keskkonnamõju hindamise protsessis endas ning seoses muude õigusaktidega.

Mõju hindamise käigus uuriti mitut poliitikavõimalust, et teha kindlaks kulutõhusad meetmed kõnealuste probleemide lahendamiseks. Tulemuste põhjal soovitab komisjon teha direktiivis järgmised suuremad muudatused:

Komisjon on teinud ettepaneku teha **sõelumismenetlus** selgemaks ning muuta III lisa tingimusi ja täpsustada sõelumisotsuste sisu ja põhjendust. Nende muudatustega

⁷ Suurim keskkonnalane kutseorganisatsioon, kuhu kuulub rohkem kui 15 000 liiget kõigist tööstusharudest.

⁸ <http://ec.europa.eu/environment/consultations/eia.htm>

⁹ <http://ec.europa.eu/environment/eia/conference.htm>

tagataks, et keskkonnamõju hindamine viiakse läbi üksnes olulise keskkonnamõjuga projektide puhul ning välditaks tarbetut halduskoormust seoses väikesemahuliste projektidega.

Seoses **keskkonnamõju hindamise kvaliteedi ja analüüsiga** on tehtud ettepanek viia sisse muudatused, et parandada hindamisprotsessi kvaliteeti (st keskkonnamõju hindamise sisu kohustuslik määramine ja teabe kvaliteedi kontroll), täpsustada keskkonnamõju hindamise aruande sisu (mõistlike alternatiivide kohustuslik hindamine, lõplike otsuste põhjendamine, olulise kahjuliku mõju kohustuslik seire keskkonnamõju hindamise järel), ning kohandada keskkonnamõju hindamist praeguste probleemidega (st võetakse arvesse bioloogilist mitmekesisust, kliimamuutusi, katastroofiohtu, loodusvarade kättesaadavust).

Ebajärjepidevuse ohu vältimiseks on tehtud ettepanek täpsustada direktiiviga nõutud peamiste etappide ajalisi piire (avalikud konsultatsioonid, sõelumisotsus, keskkonnamõju hindamise lõplik otsus) ning kehtestada ühtse kontaktpunkti süsteem, millega tagatakse keskkonnamõju hindamise kooskõla või koostoime muudes asjaomastes ELi õigusaktides (nt direktiivid 2010/75/EL, 92/43/EMÜ, 2001/42/EÜ) nõutud keskkonnavalase hindamisega.

Kaheteistkümnest analüüsitud muudatusest üheksa peaksid tooma märkimisväärset keskkonnavalast ja sotsiaalmajanduslikku kasu ilma täiendavate halduskuludeta; samuti prognoositakse kulude mõõdukat kokkuhoidu. Kaks muudatust (alternatiivide hindamine ning seire) peaksid tooma suurt keskkonnavalast ja sotsiaalmajanduslikku kasu, millega kaasnevad mõõdukad kulud arendajatele ja väikesed või väga väikesed kulud riigiasutustele; üks muudatus (keskkonnamõju hindamise kohandamine uute probleemidega) peaks tooma suurt kasu, millega kaasnevad mõõdukad kuni suured kulud arendajate ja riigiasutuste jaoks. Pikas perspektiivis peaksid märkimisväärne keskkonnavalane ja sotsiaalmajanduslik kasu ning kavandatud muudatustega kaasnev mõõdukas kokkuhoid ületama halduskulud.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

Kavandatud meetmete kokkuvõte

Ettepanekuga tugevdatakse keskkonnamõju hindamise kvaliteeti käsitlevaid sätteid, et saavutada keskkonnakaitse kõrge tase. Õigete otsuste tegemine projekti keskkonnamõju kohta sõltub suurel määral keskkonnamõju hindamise dokumentides kasutatud teabe kvaliteedist ning keskkonnamõju hindamise protsessi kvaliteedist. Lisaks tugevdatakse ettepanekuga poliitika sidusust ja sünergiat muude ELi õigusnormidega ning lihtsustatakse menetlusi, et vähendada tarbetut halduskoormust.

Allpool on esitatud täpsem teave keskkonnamõju hindamise direktiivi muudetud artiklite ja lisade kohta.

Artikli 1 lõigetes 2, 3 ja 4 tehtavate muudatustega soovitakse rakendamisel saadud kogemuse ja kohtupraktika põhjal täpsustada direktiivi mõisteid. Mõiste „projekt” määratluse muudetakse nii, et oleks selge, et mõiste hõlmab vastavalt kohtuasjas C-50/09 tehtud kohtu otsusele lammutustöid; samuti on lisatud asjaomased määratlused. Direktiivi kohaldamata jätmise võimalust on piiratud ning seda lubatakse kasutada üksnes selliste projektide puhul, mille ainus eesmärk on

riigikaitse, kuid samas laiendatakse seda võimalust tsiviilhädaolukorrale, nagu on juba tehtud direktiiviga 2001/42/EÜ.

Artikli 2 lõiget 3 muudetakse selleks, et võtta keskkonnamõju hindamisel kasutusele ühtse kontaktpunkti süsteem, mis võimaldab kooskõlastada ja integreerida keskkonnamõju hindamise direktiivi ja muude ELi õigusaktide kohaseid hindamismenetlusi.

Artiklit 3 muudetakse selleks, et tagada kooskõla artikli 2 lõikega 1 (osutatakse olulisele mõjule) ning kohandada keskkonnamõju hindamist keskkonnaküsimustega (bioloogiline mitmekesisus, kliimamuutused, katastroofioht, loodusvarade kasutamine).

Artiklis 4 tehtud muudatustega ühtlustatakse sõelumismenetlust ning suurendatakse kooskõla liikmesriikide lähenemisviiside vahel, millega soovitakse tagada, et keskkonnamõju hindamist nõutakse üksnes juhul, kui on selge, et projekt avaldab keskkonnale olulist mõju. Seoses II lisas loetletud projektidega on lisatud uus lõige, millega kohustatakse arendajat esitama pädevale asutusele konkreetset teavet (esitatud üksikasjalikult II.A lisas). Samuti võimaldatakse selle artikliga täpsustada III lisas loetletud valikutingimusi delegeeritud õigusaktide kaudu. Sõelumisotsuse sisu täpsustatakse, et võtta arvesse projektide edukat kohandamist teatavatel eeltingimustel (võttes arvesse kõige olulisemat mõju ja muude liidu keskkonnamõjude õigusaktide kohaselt kogutud teavet), millega on võimalik vältida täielikku hindamist, kuna kohandatud projektis käsitletakse kõige olulisemat keskkonnamõju piisavalt. Kui selgitatakse välja olulise mõju tõenäosust ning sellest tulenevalt vajadust viia läbi keskkonnamõju hindamine, võetakse arvesse kavandatava projekti laadi, keerukust, asukohta ja mahtu ning lähtutakse objektiivsetest teguritest nagu projekti ulatus, väärtuslike ressursside kasutamine, asukoha looduskeskkonna tundlikkus ning võimaliku mõju ulatus ja pöördumatus. Lisaks võetakse arvesse kohtulahendeid, milles kohus rõhutas, et sõelumisotsused peavad olema piisavalt põhjendatud (C-75/08) ning need peavad sisaldama kogu vajalikku teavet, mis võimaldab kontrollida, kas otsus põhineb piisaval sõelumisel, või peab selline teave olema lisatud kõnealustele otsustele (C-87/02). Samuti on lisatud sõelumisotsuste vastuvõtmise ajalised piirid.

Artiklit 5 on põhjalikult muudetud, et parandada teabe kvaliteeti ja ühtlustada keskkonnamõju hindamise protsessi. Põhinõue, mille kohaselt peab arendaja esitama keskkonnateavet, jäetakse alles, kuid selle vormi ja sisu ühtlustatakse ja täpsustatakse IV lisas. Keskkonnamõju hindamise sisu määramine tehakse kohustuslikuks ning täpsustatakse pädeva asutuse arvamuse sisu. Kehtestatakse mehhanismid keskkonnamõjude täielikkuse ja piisava kvaliteedi tagamiseks.

Artikli 6 lõiget 6, milles osutatakse avalike konsultatsioonide tähtaegadele, muudetakse selleks, et tugevdada keskkonnamõjude rolli ja määrata kindlaks konkreetne tähtaeg keskkonnamõjude käsitlevate konsultatsioonide jaoks.

Artikli 7 lõiget 5 muudetakse selleks, et lisada tähtajad konsultatsioonide pidamiseks sellistes küsimustes, mida otsustavad liikmesriigid, kui nad määravad kindlaks olulise piiriülese keskkonnamõjuga projektide rakendamise korra.

Artiklit 8 muudetakse põhjalikult ning sellesse lisatakse mitu uut sätet. Esiteks on kehtestatud tähtaeg keskkonnamõju hindamise menetluse lõpuleviimiseks. Teiseks

peab pädev asutus lisama projekti teostusloa andmise otsusesse mõned selle põhjendused (see kajastab kohtupraktikat, nt kohtuasja C-50/09). Kolmandaks kohaldatakse keskkonnamõju hindamise järgse seire kohustust üksnes selliste projektide puhul, millel on läbiviidud konsultatsioonide ja kogutud teabe (sh keskkonnanaruande) põhjal oluline kahjulik keskkonnamõju. Sellise seire eesmärk on hinnata leevendus- ja hüvitusmeetmete rakendamist ja tõhusust. Mõnes liikmesriigis juba nõutakse sellise seire teostamist ning see ei tohiks kattuda muude võimalike liidu õigusaktides sätestatud nõuetega (nt tööstusheidet või veekvaliteeti käsitlevad õigusaktid) ning seepärast on asjakohane kehtestada ühised miinimumnõuded. See uus kohustus on kulutõhus, kuna see võib aidata vältida kahjulikku mõju keskkonnale ja inimeste tervisele ning kahju hüvitamise kulusid; samuti on see oluline selliste uute probleemidega seotud mõju käsitlemisel nagu kliimamuutused ja katastroofioht. Neljandaks peab pädev asutus enne teostusloa andmist või sellest keeldumist kontrollima, kas keskkonnanaruandes esitatud teave on ajakohane.

Artikli 9 suurim muudatus seisneb selles, et kui projektile on teostusluba antud, tuleb üldsusele mõeldud teabesse lisada seiremeetmete kirjeldus.

Artiklit 12 on muudetud selleks, et täpsustada direktiivi rakendamise järelevalveks vajalikku teavet.

Lisatakse kaks uut artiklit (12a ja 12b), milles käsitletakse II.A, III ja IV lisa kohandamist teaduse ja tehnika arenguga delegeeritud õigusaktide kaudu.

II.A lisa, mis on uus lisa, sätestatakse teave, mille arendaja peab esitama seoses II lisa loetletud projektidega, mille puhul on läbi viidud sõelumismenetlus, et selgitada välja, kas keskkonnamõju hindamist on vaja teha või mitte. Selle muudatuse eesmärk on ühtlustada sõelumismenetlust.

III lisa, milles sätestatakse II lisa projektide väljavalimise tingimused, muudetakse selleks, et täpsustada olemasolevaid tingimusi (nt koosmõju või seos muude ELi õigusaktidega) ja lisada uusi (peamiselt uute keskkonnaküsimustega seotud tingimused).

IV lisa sisaldab küsimusi, mida tuleb käsitleda artikliga 5 nõutud keskkonnanaruandes. Suurema muudatusena on lisatud täiendavad teabenõuded, mis puudutavad mõistlike alternatiivide hindamist, seiremeetmete kirjeldust ja uute keskkonnaküsimustega (nt kliimamuutused, bioloogiline mitmekesisus, katastroofioht, loodusvarade kasutamine) seotud aspektide kirjeldust.

Muudetud direktiiv sisaldab üleminekusätteid, mis tulenevad kohtupraktikast (nt kohtuasi C-81/96). Keskkonnamõju tuleks hinnata selliste projektide puhul, mille teostusloa taotlus esitati enne ülevõtmise tähtaega ning mille keskkonnamõju hindamist ei ole enne kõnealust kuupäeva lõpule viidud.

Selgitavad dokumendid

Komisjoni arvates on selgitavad dokumendid vajalikud selleks, et parandada direktiivi ülevõtmise kohta esitatava teabe kvaliteeti järgmistel põhjustel.

Direktiivi täielik ja nõuetekohane ülevõtmine on tähtis selle eesmärkide saavutamiseks (inimeste tervise ja keskkonna kaitse ning võrdsete võimaluste

tagamine). Keskkonnamõju hindamine on osa protsessist, mille käigus hinnatakse paljusid liikmesriikide riiklikke ja eraprojekte ning antakse neile teostusluba; selline hindamine võib olla hindamismenetluste eraldiseisev või lahutamatu osa. Lisaks on direktiivi rakendamine sageli liiga hajutatud, kuna selle kohaldamise ja mõnes liikmesriigis isegi selle ülevõtmise eest vastutavad piirkondlikud ja kohalikud ametiasutused. Keskkonnamõju hindamise direktiivi kodifitseerimise tulemusena peaksid muutuma need riiklikud meetmed, millega võetakse järk-järgult üle esialgne direktiiv ja selle kolm muudatust. Selleks et rakendada läbivaadatud direktiivi, millega muudetakse kodifitseeritud versiooni, peavad liikmesriigid võib-olla võtma meetmeid mitmes poliitikavaldkonnas ja muutma paljusid õigusakte riigi, piirkonna ja kohalikul tasandil.

Tõenäoliselt suurendavad eespool nimetatud tegurid direktiivi ebaõige ülevõtmise ja rakendamise ohtu ning muudavad ELi õiguse kohaldamise järelevalve komisjoni jaoks keerulisemaks. Selleks et tagada riiklike õigusaktide vastavus direktiivi sätetele on vaja selget teavet keskkonnamõju hindamise läbivaadatud direktiivi ülevõtmise kohta.

Selgitavate dokumentide esitamise nõue võib suurendada selliste liikmesriikide halduskoormust, kes neid tavaliselt ei koosta. Selgitavad dokumendid on aga vajalikud selleks, et oleks võimalik kindlalt tõendada, et direktiiv on täielikult ja nõuetekohaselt üle võetud, mis on tähtis eespool nimetatud põhjustel, ning seda ei ole võimalik tulemuslikult tõendada vähem koormavate meetmetega. Lisaks võivad selgitavad dokumendid aidata oluliselt vähendada halduskoormust, mis on seotud komisjoni poolt teostatava õigusnormidele vastavuse järelevalvega. Kui selgitavaid dokumente ei nõutaks, tuleks eraldada märkimisväärselt ressursse ja luua arvukalt kontakte liikmesriikide ametiasutustega, et jälgida ülevõtmismeetodeid kõigis liikmesriikides. Seega on selgitavate dokumentide esitamisega seotud võimalik täiendav halduskoormus proportsionaalne taotletava eesmärgiga, milleks on tagada direktiivi tõhus ülevõtmine ja selle eesmärkide täielik saavutamine.

Eespool öeldut silmas pidades on asjakohane liikmesriikidelt paluda, et nad lisaksid ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi sätete ja ülevõtvate siseriiklike õigusaktide vastavate osade vahel.

Õiguslik alus

Kuna direktiivi põhieesmärk on keskkonnakaitse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 191 kohaselt, põhineb ettepanek ELi toimimise lepingu artikli 192 lõikel 1.

Subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõte ning õigusakti valik

Subsidiaarsuse põhimõtet kohaldatakse ettepaneku selles osas, mis ei kuulu Euroopa Liidu ainupädevusse.

Liikmesriigid ei suuda ettepaneku eesmärke piisavalt hästi saavutada. Kehtivates õigusaktides on sätestatud miinimumnõuded projektide keskkonnamõju hindamiseks kõikjal ELis ning nende eesmärk on järgida rahvusvahelisi konventsioone (nt Espoo ja Århusi konventsioon ning bioloogilise mitmekesisuse konventsioon). Seda põhimõtet järgitakse endiselt ettepanekus, millega ühtlustatakse veelgi keskkonnamõju hindamise põhimõtteid ja milles käsitletakse ebajärjepidevust. Kõik liikmesriigid peavad võtma meetmeid miinimumnõuete täitmiseks; üksikud riiklikud

meetmed võivad kahjustada siseturu toimimist, kuna riigiti erinev reguleerimine võib takistada piiriülest majandustegevust.

ELi meetmega saavutatakse ettepaneku eesmärgid paremini. Direktiiv võeti vastu 1985. aastal. EL on pärast seda laienenud ning lahendamist vajavate keskkonnaprobleemide ulatus ja raskusaste on suurenenud; samuti on tõusnud suurte kogu ELi hõlmavate taristuprojektide hulk (nt energeetika ja transpordi piiriülesed projektid). Kuna keskkonnaküsimused (nt kliimamuutused, katastroofioht) ja mõned projektid on piiriülese iseloomuga, on vaja võtta meetmeid ELi tasandil ning see looks lisandväärtust võrreldes üksikute riiklike meetmetega. ELi meetmetega käsitletakse ka selliseid ELi kui terviku jaoks olulisi küsimusi nagu kliimamuutustega kohanemine ja katastroofide ennetamine. Samuti aitaks see saavutada strateegia „Euroopa 2020” jätkusuutliku majanduskasvu eesmäärke.

Seepärast on ettepanek kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega.

Valitud õigusakt on direktiiv, kuna käesoleva ettepaneku eesmärk on muuta olemasolevat direktiivi. Ettepanekus sätestatakse üldised eesmärgid ja kohustused ning jäetakse liikmesriikidele piisavalt vabadust nõuete täitmiseks vajalike meetmete valimisel ja üksikasjalikul rakendamisel. Seepärast on ettepanek kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta ELi eelarvet.

5. VALIKULISED ÜKSIKASJAD

Ettepanek käsitleb Euroopa Majanduspiirkonna jaoks olulist küsimust ja seega tuleks seda kohaldada Euroopa Majanduspiirkonnas.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV

millega muudetakse direktiivi 2011/92/EL teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,
võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,
võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,¹⁰
võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust,¹¹
toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt
ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiiviga 2011/92/EL on ühtlustatud projektide keskkonnamõju hindamise põhimõtteid ja kehtestatud miinimumnõuded (hinnatava projekti liigi, arendaja peamiste kohustuste, hindamise sisu ning pädevate asutuste ja üldsuse osalemise kohta) ning sellega toetatakse keskkonna ja inimeste tervise kõrgetasemelist kaitset.
- (2) Komisjon rõhutas kuuenda keskkonnavalase tegevusprogrammi vahekokkuvõttes¹² ja oma viimases aruandes nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele keskkonnamõju hindamise direktiivi 85/337/EMÜ¹³ (direktiivi 2011/92/EL eelkäija) kohaldamise ja tõhususe kohta, et projektide keskkonnamõju hindamise põhimõtteid tuleb täiustada ning direktiivi on vaja kohandada poliitilise, õigusliku ja tehnilise kontekstiga, mis on märkimisväärselt muutunud.
- (3) Direktiivi 2011/92/EL on vaja muuta, et parandada keskkonnamõju hindamise menetluse kvaliteeti, ühtlustada menetluse erinevad etapid ning tugevdada sidusust ja

¹⁰ ELT C., lk..

¹¹ ELT C., lk..

¹² KOM(2007) 225.

¹³ KOM(2009) 378.

sünergiate ELi muude õigusaktide ja meetmetega, samuti liikmesriikide väljatöötatud strateegiate ja meetmetega riikide pädevusse kuuluvates valdkondades.

- (4) Viimase kümne aasta jooksul on poliitika kujundamisel suurenenud selliste keskkonnaküsimuste tähtsus nagu ressursitõhusus, bioloogiline mitmekesisus, kliimamuutused ja katastroofioht ning seepärast peaks neist hindamisel ja otsuste langetamisel saama olulise kaaluga elemendid, eelkõige taristuprojektide puhul.
- (5) Komisjon võttis teatises „Ressursitõhusa Euroopa tegevuskava”¹⁴ endale ülesande võtta direktiivi 2011/92/EL läbivaatamisel arvesse laiemaid ressursitõhususe alaseid kaalutlusi.
- (6) Mullakaitse teemastrateegias¹⁵ ja ressursitõhusa Euroopa tegevuskavas rõhutatakse, kui tähtis on mulda säästvalt kasutada, ning seda, et on vaja tegeleda ajapikku toimuva asustusalade jätkusuutmatu laienemisega (maa hõivamine). Samuti tunnistatakse 20–22. juunil 2012 Rio de Janeiros toimunud ÜRO säästva arengu konverentsi lõppdokumendis maa hea majandamise (sh mulla majandamise) majanduslikku ja sotsiaalselt tähtsust ning tõdetakse, et mulla degradeerumise peatamiseks on vaja võtta kiiresti meetmeid. Seepärast tuleks riiklike ja eraprojektide puhul arvesse võtta seda, kuidas projekt mõjutab maakasutust (eelkõige maa hõivamist) ja mulda, sealhulgas selliseid aspekte nagu mulla orgaaniline aine, erosioon, mulla tihenemine, pinnase katmine, ning seda mõju vähendada; selleks tuleks muu hulgas koostada nõuetekohased maakasutuskavad ja –meetmed riigi, piirkonna ja kohalikult tasandil.
- (7) Euroopa Liit on osaline ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsioonis (edaspidi „konventsioon”), mille kohaselt tuleb võimaluse ja vajaduse korral hinnata projektide olulist kahjulikku mõju konventsiooni artiklis 2 määratletud bioloogilisele mitmekesisusele, et sellist mõju vältida või vähendada nii palju kui võimalik. Selline mõju eelnev hindamine peaks aitama liidul saavutada 2010. aastal vastuvõetud põhieesmärki¹⁶ peatada 2020. aastaks bioloogilise mitmekesisuse vähenemine ja ökosüsteemi teenuste kahjustumine ning need võimaluste piires taastada.
- (8) Meetmed, mida võetakse keskkonnale avalduva olulise kahjuliku mõju vältimiseks, vähendamiseks ja võimaluse korral heastamiseks, peaksid aitama liidul vältida keskkonna kvaliteedi halvenemist ja bioloogilise mitmekesisuse hävimist kooskõlas konventsiooniga võetud kohustuste ning liidu bioloogilise mitmekesisuse strateegia eesmärkide ja meetmetega aastani 2020¹⁷.
- (9) Kliimamuutused kahjustavad jätkuvalt keskkonda ja ohustavad majanduse arengut. Seega tuleks suurendada liidu keskkonnavaldkonnast, sotsiaalselt ja majanduslikku vastupanuvõimet, et kliimamuutustega kogu ELi territooriumil tõhusalt toime tulla. Kliimamuutustega kohanemise ja nende mõju vähendamise meetmeid tuleb võtta paljudes ELi õiguse valdkondades.
- (10) Lähtudes komisjoni teatisest nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele ühenduse lähenemisviisi kohta

¹⁴ KOM(2011) 571.

¹⁵ KOM(2006) 231.

¹⁶ Euroopa Ülemkogu järeldused, märts 2010.

¹⁷ KOM(2011) 244.

loodusõnnetuste ja inimtegevusest tingitud katastroofide ennetamisel,¹⁸ kutsus nõukogu oma 30. novembri 2009. aasta järeldustes komisjoni üles tagama, et ELi algatuste rakendamise läbivaatamisel ja nende edasisel väljatöötamisel võetaks arvesse katastroofiohu ennetamise ja ohjamise aspekte ning ÜRO Hyogo tegevusraamistikku (2005–2015), milles rõhutatakse vajadust võtta kasutusele menetlused, et hinnata suurte taristuprojektide mõju katastroofi toimumise riskile.

- (11) Kultuuripärandi ja maastike kaitsmine ja edendamine, mis on lahutamatu osa kultuuride mitmekesisusest, mida liit peab Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 167 lõike 4 kohaselt respektseima ja edendama, võib toetuda mõistetele ja põhimõtetele, mis on esitatud asjaomastes Euroopa Nõukogu konventsioonides, eelkõige Euroopa arhitektuuripärandi kaitse konventsioonis, Euroopa maastikukonventsioonis ja raamkonventsioonis, mis käsitleb kultuuripärandi väärtust ühiskonnas.
- (12) Direktiivi 2011/92/EL kohaldamisel tuleb tagada konkurentsil põhinev ettevõtluskeskkond eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate jaoks, et toetada arukat, jätkusuutlikku ja kaasavat majanduskasvu kooskõlas komisjoni teatises „Euroopa 2020. aastal – Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia”¹⁹ seatud eesmärkidega.
- (13) Kogemus on näidanud, et tsiviilhädaolukorras võib direktiivi 2011/92/EL sätete järgimine olla kahjulik ning seetõttu tuleks kehtestada sätted, millega lubatakse liikmesriikidel teatavas olukorras kõnealune direktiiv rakendamata jätta.
- (14) Tuleks täpsustada teavet, mida arendaja peab esitama selleks, et pädev asutus saaks määrata kindlaks, kas direktiivi 2011/92/EL II lisas loetletud projektide keskkonnamõju tuleks hinnata (sõelumismenetlus).
- (15) Direktiivi 2011/92/EL III lisas sätestatud valikutingimusi, mida liikmesriigid võtavad arvesse, kui nad määravad kindlaks, milliseid projekte tuleks hinnata nende olulise keskkonnamõju tõttu, tuleks kohandada ja täpsustada selleks, et keskkonnamõju hindamist nõutaks üksnes olulise keskkonnamõjuga projektide puhul (näiteks projektid, millega seoses kasutatakse või mõjutatakse väärtuslikke ressursse või mis on kavandatud tundliku keskkonnaga aladele või mille mõju võib olla ohtlik või pöördumatu).
- (16) Kui pädev asutus määrab kindlaks, kas projektil on tõenäoliselt oluline keskkonnamõju, peaks ta sõelumismenetluse tõhusaks kohaldamiseks tegema kindlaks kõige sobivamad kriteeriumid, mida arvesse võtta, ning kasutama muude ELi õigusaktide kohaselt tehtud hindamiste tulemusel saadud teavet. Sellega seoses on asjakohane täpsustada sõelumisotsuse sisu, eelkõige juhul, kui keskkonnamõju hindamist ei nõuta.
- (17) Pädev asutus peaks kindlaks määrama, milline on keskkonnaaruande vormis esitatava keskkonnateabe ulatus ja üksikasjalikkuse aste (keskkonnamõju hindamise sisu määramine). Selleks et parandada hindamise kvaliteeti ja ühtlustada otsustusprotsessi,

¹⁸ KOM(2009) 82.

¹⁹ KOM(2010) 2020.

on vaja liidu tasandil täpsustada, millised on selle teabe kategooriad, mille sisu ja ulatuse peab pädev asutus kindlaks määrama.

- (18) Projekti keskkonnanaruanne, mille arendaja peab esitama, peaks sisaldama kavandatava projektiga seotud mõistlike alternatiivide hindamist, sealhulgas seda, kuidas praegune keskkonnaseisund tõenäoliselt muutub, kui projekti ei rakendata (alusstsenaarium); sel viisil on võimalik parandada hindamismenetluse kvaliteeti ning võtta keskkonnaküsimusi arvesse projekti kavandamise varajases etapis.
- (19) Tuleks võtta meetmeid, millega tagatakse, et direktiivi 2011/92/EL IV lisa kohased andmed, mis esitatakse keskkonnanaruannetes, oleksid täielikud ja piisavalt kvaliteetsed. Mitmekordse hindamise vältimiseks peaksid liikmesriigid võtma arvesse asjaolu, et keskkonnamõju hindamisi võidakse korraldada erinevatel tasanditel või erinevate vahenditega.
- (20) Läbipaistvuse ja vastutustundlikkuse tagamiseks tuleks pädevalt asutuselt nõuda, et ta põhjendaks teatavale projektile teostusloa andmist ning märgiks ära, et ta on arvesse võtnud läbiviidud konsultatsioonide tulemusi ja asjaomast kogutud teavet.
- (21) Selleks et lähenemisviis oleks kõigis liikmesriikides ühtne ning et pärast leevendus- ja hüvitusmeetmete rakendamist ei oleks keskkonnamõju suurem kui esialgu prognoositi, on asjakohane kehtestada ühised miinimumnõuded projektiga kaasnevate ehitustööde ja hilisema käitamise olulise kahjuliku mõju seireks. Selline seire ei tohiks dubleerida või suurendada muude liidu õigusaktide kohaselt nõutud seiret.
- (22) Selleks et tõhustada otsuste langetamist ja suurendada õiguskindlust tuleks kehtestada tähtajad projekti keskkonnamõju hindamise erinevate etappide jaoks, võttes muu hulgas arvesse kavandatava projekti laadi, keerukust, asukohta ja mahtu. Sellised tähtajad ei tohiks mingil juhul kaasa tuua mööndusi eelkõige muudest ELi keskkonnavalastest õigusaktidest tulenevate keskkonnakaitse kõrgete standardite järgmisel ning vähendada üldsuse tõhusat osalemist ja õiguskaitse kättesaadavust.
- (23) Juhul kui keskkonnamõju hindamise kohustus tuleneb korraga käesolevast direktiivist ja mõnest muust liidu õigusaktist nagu direktiiv 2001/42/EÜ teatavate kavade ja programmide keskkonnamõju hindamise kohta,²⁰ direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta,²¹ direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik,²² direktiiv 2010/75/EL tööstusheidete kohta²³ ning nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta,²⁴ peaksid liikmesriigid kehtestama topelthindamise vältimiseks, halduskeerukuse vähendamiseks ja majandusliku tasuvuse suurendamiseks kooskõlastatud või ühised menetlused, mis vastavad liidu asjaomase õigusakti nõuetele.

²⁰ EÜT L 197, 21.7.2001, lk 30.

²¹ ELT L 20, 26.1.2010, lk 7.

²² EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1.

²³ ELT L 334, 17.12.2010, lk 17.

²⁴ EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7.

- (24) Uusi sätteid tuleks kohaldada ka sellistele projektidele, mille teostusloa taotlus esitati enne ülevõtmise tähtaega ning mille keskkonnamõju hindamist ei ole enne kõnealust kuupäeva lõpule viidud.
- (25) Selgitavaid dokumente käsitleva liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooni kohaselt kohustuvad liikmesriigid lisama põhjendatud juhtudel ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi komponentide ja ülevõetavate siseriiklike õigusaktide vastavate osade vahel. Seadusandja leiab, et seoses käesoleva direktiiviga on kõnealuste dokumentide esitamine õigustatud.
- (26) Valikutingimuste ja keskkonnaaruandes esitatava teabe kohandamiseks tehnika arengu ja asjaomaste tavade peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte direktiivi 2011/92/EL II.A, III ja IV lisa kohta. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil.
- (27) Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (28) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, milleks on tagada keskkonna ja inimeste tervise kõrgetasemeline kaitse ja kehtestada selleks projektide keskkonnamõju hindamise miinimumnõuded, ei saa liikmesriigid üksinda saavutada, ning keskkonnaprobleemide ulatuse, raskusastme ja piiriülese laadi tõttu on neid eesmärke parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (29) Seepärast tuleks direktiivi 2011/92/EL vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2011/92/EL muudetakse järgmiselt.

- (1) Artiklit 1 muudetakse järgmiselt:

- (a) lõike 2 punkti a esimene taane asendatakse järgmisega:

„— ehitus- või lammutustööd või muude projektide või kavade teostamine,”

- (b) lõikele 2 lisatakse järgmine mõiste:

„g) „keskkonnamõju hindamine” – keskkonnaaruande koostamine, konsultatsioonide pidamine (sealhulgas asjaomase üldsuse ja keskkonnaasutustega), hindamine pädeva asutuse poolt, võttes teostusloa menetluses arvesse keskkonnaaruande ja konsultatsioonide tulemusi, ning otsuse kohta teabe esitamine vastavalt artiklitele 5–10.”

(c) lõiked 3 ja 4 asendatakse järgmisega:

„3. Liikmesriigid võivad – igal üksikjuhul eraldi ja kui siseriiklikes õigusaktides on nii sätestatud – otsustada mitte kohaldada käesolevat direktiivi sellistele projektidele, mille ainus eesmärk on riigikaitse või tsiviilhädaolukorras reageerimine, kui nad leiavad, et selline kohaldamine võib nimetatud eesmärke kahjustada.”

4. Käesolevat direktiivi ei kohaldata selliste projektide suhtes, mille üksikasjad võetakse vastu konkreetse siseriikliku õigusaktiga, eeldusel et käesoleva direktiivi eesmärgid, sealhulgas teabe andmine, saavutatakse seadusandliku tegevuse kaudu. Liikmesriigid teatavad iga kahe aasta tagant alates direktiivi XXX [OPOCE palun lisada kõnealuse direktiivi nr] artikli 2 lõikes 1 osutatud kuupäevast komisjonile igast kõnealuse sätte kohaldamise juhtumist.”

(2) Artikli 2 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Selliste projektide suhtes, mille keskkonnamõju hindamise kohustus tuleneb samaaegselt käesolevast direktiivist ja muust liidu õigusaktist, kohaldatakse kooskõlastatud või ühist menetlust, mis vastab ühenduse asjaomaste õigusaktide nõuetele.

Ilma et see piiraks muude asjaomaste liidu õigusaktide vastupidiste sätete kohaldamist, kooskõlastab pädev asutus kooskõlastatud menetluse raames mitme erineva ametiasutuse poolt läbiviidavad üksikud hindamised, mis on nõutud asjaomaste liidu õigusaktidega.

Ilma et see piiraks muude asjaomaste liidu õigusaktide vastupidiste sätete kohaldamist, viib pädev asutus ühismenetluse raames läbi ühe keskkonnamõju hindamise ning ühendab selles ühe või mitme ametiasutuse hindamised.

Liikmesriigid määravad ühe ametiasutuse, kelle ülesanne on lihtsustada iga projekti puhul teostusloa andmise menetlust.”

(3) Artikkel 3 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 3

Keskkonnamõju hindamisel tehakse kindlaks projekti otsene ja kaudne oluline mõju järgmistele elementidele ning kirjeldatakse ja hinnatakse seda sobival viisil, võttes arvesse iga üksikjuhtumi asjaolusid ja artikleid 4–11:

- a) elanikkond, inimeste tervis ja bioloogiline mitmekesisus, pöörates erilist tähelepanu nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ(*) ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/147/EÜ(**) kohaselt kaitstud liikidele ja elupaikadele;
- b) maa, muld, vesi, õhk ja kliimamuutused;
- c) aineline vara, kultuuripärand ja maastik;
- d) punktides a, b, ja c osutatud elementide vastastikune mõju;

e) punktides a, b ja c osutatud elementide avatus loodusõnnetuste ja inimtegevusest tingitud katastroofide ohule ning nende tundlikkus ja vastupanuvõime sellise katastroofiohu suhtes.”

(*) EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7.

(**) ELT L 20, 26.1.2010, lk 7.”

(4) Artiklit 4 muudetakse järgmiselt:

(a) lõiked 3 ja 4 asendatakse järgmisega:

„3. II lisa loetletud projektide kohta esitab arendaja teavet projekti laadi, selle võimaliku keskkonnamõju kohta ning olulise mõju vältimiseks ja vähendamiseks kavandatud meetmete kohta. Esitatava teabe täpne loetelu on esitatud II.A lisa.”

4. Lõike 2 alusel üksikjuhtumeid uurides või künniseid või tingimusi kehtestades võtab pädev asutus arvesse valikutingimusi, mis on seotud projekti laadi ja asukohaga ning projekti võimaliku keskkonnamõjuga. Valikutingimuste täpne loetelu on esitatud III lisa.”

(b) lisatakse lõiked 5 ja 6:

„5. Pädev asutus teeb lõike 2 kohase otsuse arendaja esitatud teabe põhjal ja võttes vajaduse korral arvesse muude liidu õigusaktide kohaselt tehtud keskkonnamõju uuringute, esialgse kontrolli või hindamiste tulemusi. Lõike 2 kohases otsuses:

a) märgitakse ära, kuidas on arvesse võetud III lisa valikutingimusi;

b) tuuakse välja põhjused, miks nõutakse või ei nõuta artiklite 5–10 kohast keskkonnamõju hindamist;

c) kirjeldatakse meetmeid, mis on ette nähtud olulise keskkonnamõju vältimiseks, ennetamiseks ja vähendamiseks juhul, kui on otsustatud, et artiklite 5–10 kohast keskkonnamõju hindamist ei ole vaja teha;

d) kõnealune otsus tehakse üldsusele kättesaadavaks.

6. Pädev asutus teeb lõike 2 kohase otsuse kolme kuu jooksul alates projekti teostusloa taotluse esitamisest ja eeldusel, et arendaja on esitanud kogu vajaliku teabe. Sõltuvalt kavandatava projekti laadist, keerukusest, asukohast ja mahust võib pädev asutus kõnealust tähtaega kolme kuu võrra pikendada; sellisel juhul teatab pädev asutus arendajale tähtaja pikendamise põhjused ja otsuse tegemise eeldatava kuupäeva.

Kui projekti keskkonnamõju artiklite 5–10 kohaselt hinnatakse, sisaldab käesoleva artikli lõike 2 kohane otsus artikli 5 lõikes 2 sätestatud teavet.”

(5) Artiklis 5 asendatakse lõiked 1, 2 ja 3 järgmisega:

„1. Kui projekti keskkonnamõju artiklite 5–10 kohaselt hinnatakse, koostab arendaja keskkonnaaruande. Keskkonnaaruanne põhineb käesoleva artikli lõike 2 kohasel otsusel ning sisaldab teavet, mida võidakse põhjendatult nõuda kavandatava projekti keskkonnamõju kohta teadlike otsuste tegemiseks, võttes arvesse praegusi teadmisi ja hindamismeetodeid, projekti laadi, tehnilist võimsust ja asukohta, võimaliku mõju laadi, kavandatava projekti alternatiive ning seda, mil määral teatavaid aspekte (sh alternatiive) oleks parem hinnata projekti muudes etappides (sh kavandamisetapis) või muude hindamisnõuete põhjal. Keskkonnaaruandes esitatava teabe täpne loetelu on esitatud IV lisas.

2. Pädev asutus määrab pärast konsulteerimist artikli 6 lõikes 1 osutatud ametiasutustega ja arendajaga kindlaks arendaja poolt keskkonnaaruandes käesoleva artikli lõike 1 kohaselt esitatava teabe ulatuse ja üksikasjalikkuse astme. Eelkõige määrab ta kindlaks järgmise:

- a) vajalikud otsused ja arvamused;
- b) projektiga tõenäoliselt seotud ametiasutused ja üldsus;
- c) menetluse üksiketapid ja nende kestus;
- d) kavandatava projekti mõistlikud alternatiivid ja nende konkreetne laad;
- e) artiklis 3 osutatud keskkonnaelemendid, mida projekt võib oluliselt mõjutada;
- f) teave, mida tuleb esitada teatava projekti või projektiliigi konkreetse laadi kohta;
- g) teave ja teadmised, mis on saadud muudelt otsustustasanditelt või muude liidu õigusaktide kaudu, ning kasutatav hindamismeetod.

Pädev asutus võib paluda abi käesoleva artikli lõikes 3 osutatud akrediteeritud ja tehniliselt pädevatelt ekspertidelt. Edaspidi võib arendajalt täiendavat teavet taotleda vaid siis, kui see on õigustatud uute asjaoludega ja pädev asutus on taotlust nõuetekohaselt selgitanud.

3. Artikli 5 lõikes 1 osutatud keskkonnaaruande täielikkuse ja piisava kvaliteedi tagamiseks tagab:

- a) arendaja, et keskkonnaaruande koostavad akrediteeritud ja tehniliselt pädevad eksperdid või
- b) pädev asutus, et keskkonnaaruannet tõendavad akrediteeritud ja tehniliselt pädevad eksperdid ja/või riikide ekspertidest koosnevad komiteed.

Kui akrediteeritud ja tehniliselt pädevad eksperdid aitasid pädeval asutusel koostada artikli 5 lõikes 2 osutatud otsust, ei tohi arendaja kasutada keskkonnaaruande koostamisel samu eksperte.

Liikmesriigid määravad kindlaks akrediteeritud ja tehniliselt pädevate ekspertide kasutamise ja väljavalimise üksikasjaliku korra (nt vajalik kvalifikatsioon, hindamisülesande määramine, litsentsid ja tegevusest kõrvaldamine).”

(6) Artiklit 6 muudetakse järgmiselt:

(a) lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Menetluse eri etappideks nähakse ette mõistlikud tähtajad, jättes piisavalt aega:

a) artikli 6 lõikes 1 osutatud ametiasutuste ja üldsuse teavitamiseks ning

b) artikli 6 lõikes 1 osutatud ametiasutusele ja asjaomasele üldsusele, et valmistada ette keskkonnavalasid otsuseid ja nende tegemises tõhusalt osaleda vastavalt käesoleva artikli sätetele.”

(b) lisatakse lõige 7:

„7. Asjaomase üldsusega artikli 5 lõikes 1 osutatud keskkonnavalasde asjus konsulteerimise tähtaeg ei ole lühem kui 30 päeva ega pikem kui 60 päeva. Erandjuhul, kui kavandatava projekti laad, keerukus, asukoht või maht seda nõuab, võib pädev asutus kõnealust tähtaega 30 päeva võrra pikendada; sellisel juhul teatab pädev asutus arendajale tähtaja pikendamise põhjused.”

(7) Artikli 7 lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Käesoleva artikli lõigete 1–4 rakendamise üksikasjaliku korra, sealhulgas konsultatsioonide tähtajad, määravad kindlaks asjaomased liikmesriigid artikli 6 lõikes 5 ja 6 osutatud korra ja tähtaegade põhjal ning see peab võimaldama asjaomasel üldsusel võtta mõjutatava liikmesriigi territooriumil tõhusalt osa projektiga seotud artikli 2 lõikes 2 nimetatud keskkonnavalasde otsuste tegemise menetlustest.”

(8) Artikkel 8 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 8

1. Teostusloa menetlemisel tuleb arvesse võtta konsultatsioonide tulemusi ja artiklite 5, 6 ja 7 kohaselt kogutud teavet. Selleks sisaldab projektile teostusloa andmise otsus järgmist teavet:

a) artikli 3 kohane pädeva asutuse poolt koostatud keskkonnamõju hinnang ning otsusele lisatud keskkonnavalasde tingimused, sealhulgas kirjeldus olulise kahjuliku mõju vältimise, vähendamise ja võimaluse korral kõrvaldamise peamiste meetmete kohta;

b) projekti väljavalimise peamised põhjused, pidades silmas muid kaalutud alternatiive, sealhulgas seda, kuidas praegune keskkonnaseisund tõenäoliselt muutub, kui projekti ei rakendata (alusstsenaarium);

c) artikli 6 ja 7 kohaselt saadud märkuste kokkuvõte;

d) kokkuvõttev avaldus selle kohta, kuidas on teostusloas arvesse võetud keskkonnakaalu ning kuidas on arvestatud konsultatsioonide tulemusel saadud ja artikli 5, 6 ja 7 kohaselt kogutud teavet või kuidas seda on muul viisil käsitletud.

Selliste projektide puhul, millel on tõenäoliselt oluline kahjulik piiriülene mõju, esitab pädev asutus teabe selle kohta, et ta ei ole võtnud arvesse märkusi, mida mõjutatud liikmesriik sai artikli 7 kohaselt toimuvate konsultatsioonide ajal.

2. Kui artikli 5, 6 ja 7 kohaselt läbiviidud konsultatsioonide ja kogutud teabe tulemusena järeldatakse, et projektil on oluline kahjulik keskkonnamõju, kaalub pädev asutus nii varakult kui võimalik ja tihedas koostöös artikli 6 lõikes 1 osutatud ametiasutuste ja arendajaga, kas sellise kahjuliku mõju vältimiseks või vähendamiseks tuleks artikli 5 lõikes 1 osutatud keskkonnamääruse läbi vaadata ja projekti muuta ning kas oleks vaja võtta täiendavaid leevendus- või hüvitusmeetmeid.

Kui pädev asutus otsustab anda projektile teostusloa, peab see sisaldama meetmeid olulise kahjuliku keskkonnamõju seireks, mille abil hinnata leevendus- ja hüvitusmeetmete rakendamist ja tõhusust ning kindlaks teha kahjulik mõju, mida ei suudetud prognoosida.

Seirega jälgitavate näitajate liik ja seire kestus on proportsionaalne kavandatava projekti laadi, asukoha ja mahuga ning projekti keskkonnamõju olulisusega.

Vajaduse korral võib kasutada muudest liidu õigusaktidest tulenevat seire korda.

3. Kui pädevale asutusele on esitatud kogu artikli 5, 6 ja 7 kohaselt kogutud teave, sealhulgas vajaduse korral muude liidu õigusaktidega nõutud konkreetsete hindamiste tulemused, ning artiklites 6 ja 7 osutatud konsultatsioonid on lõppenud, viib pädev asutus projekti keskkonnamõju hindamise lõpule kolme kuu jooksul.

Sõltuvalt kavandatava projekti laadist, keerukusest, asukohast ja mahust võib pädev asutus kõnealust tähtaega kolme kuu võrra pikendada; sellisel juhul teatab pädev asutus arendajale tähtaja pikendamise põhjused ja otsuse tegemise eeldatava kuupäeva.

4. Pädev asutus kontrollib enne projektile teostusloa andmise või sellest keeldumise kohta otsuse langetamist, kas keskkonnamääruses sisalduv artikli 5 lõike 1 kohane teave on ajakohane, eelkõige see teave, mis puudutab olulise kahjuliku mõju vältimiseks, vähendamiseks ja võimaluse korral kõrvaldamiseks kavandatud meetmeid.”

(9) Artiklit 9 muudetakse järgmiselt:

(a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Kui teostusloa andmise või sellest keeldumise otsus on tehtud, teatab pädev asutus või teatavad pädevad asutused sellest üldsusele ja artikli 6 lõikes 1 osutatud ametiasutustele asjakohases korras ja teevad üldsusele kättesaadavaks järgmise teabe:

- a) otsuse sisu ja kõik sellele lisatud tingimused;
- b) otsuse aluseks olevad peamised põhjused ja kaalutlused pärast keskkonnaaruande ning üldsuse väljendatud murede ja arvamustega tutvumist, sealhulgas teave üldsuse osalemise kohta;
- c) kirjeldus olulise kahjuliku mõju vältimise, vähendamise ja võimaluse korral kõrvaldamise peamiste meetmete kohta;
- d) vajaduse korral kirjeldus artikli 8 lõikes 2 osutatud seiremeetmete kohta.”

(b) lisatakse lõige 3:

„3. Liikmesriigid võivad otsustada teha lõikes 1 osutatud teabe üldsusele kättesaadavaks ka siis, kui pädev asutus on projekti keskkonnamõju hindamise lõpetanud.”

(10) Artikli 12 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Eelkõige teatavad liikmesriigid iga kuue aasta tagant alates direktiivi **XXX [OPOCE palun lisada kõnealuse direktiivi nr]** artikli 2 lõikes 1 osutatud kuupäevast komisjonile järgmist:

- a) selliste I ja II lisas osutatud projektide arv, mille suhtes kohaldatakse hindamist vastavalt artiklitele 5–10;
- b) hindamiste jaotumine vastavalt I ja II lisas sätestatud projektikategooriatele;
- c) hindamiste jaotumine arendaja liigi kaupa;
- d) selliste II lisas osutatud projektide arv, mille suhtes tehakse otsus kooskõlas artikli 4 lõikega 2;
- e) keskkonnamõju hindamise menetluse keskmine kestus;
- f) keskkonnamõju hindamise keskmine maksumus.”

(11) Lisatakse artiklid 12a ja 12b:

„Artikkel 12a

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 12b vastu delegeeritud õigusakte III lisas loetletud valikutingimuste ning II.A ja IV lisas osutatud teabe kohta, et kohandada neid lisasid teaduse ja tehnika arenguga.

Artikkel 12b

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artiklis 12a osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates **[OPOCE palun lisada käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev]**.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 12a osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse selles otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 12a alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.”

(12) Direktiivi 2011/92/EL lisasid muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi lisale.

Artikkel 2

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt [kuupäev]. Nad edastavad kõnealuste normide teksti ning kõnealuste normide ja käesoleva direktiivi vahelist seost selgitava dokumendi viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse meetmetesse või nende meetmete ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetavate põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 3

Selliste projektide suhtes, mille kohta esitati teostusloa taotlus enne artikli 2 lõike 1 esimeses lõigus osutatud kuupäeva ning mille keskkonnamõju hindamist ei ole enne kõnealust kuupäeva lõpule viidud, kohaldatakse käesoleva direktiiviga muudetud direktiivi 2011/92/EL artiklites 3–11 osutatud kohustusi.

Artikkel 4

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 5

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

*Euroopa Parlamendi nimel
president*

*Nõukogu nimel
eesistuja*

LISA

(1) Lisatakse II.A lisa:

„II.A LISA – ARTIKLI 4 LÕIKES 3 OSUTATUD TEAVE

1. Projekti kirjeldus, mis sisaldab eelkõige järgmist:

a) kogu projekti füüsiliste omaduste kirjeldus, sealhulgas vajaduse korral ehitamise ja käitamisega seotud maa-aluste tööde kirjeldus;

b) projekti asukoha kirjeldus, pöörates tähelepanu eelkõige tõenäoliselt mõjutatavate geograafiliste alade keskkonnatundlikkusele.

2. Nende keskkonnaaspektide kirjeldus, mida kavandatud projekt tõenäoliselt oluliselt mõjutab.

3. Kirjeldus kavandatud projekti tõenäolise olulise keskkonnamõju kohta, mis tuleneb:

a) eeldatavasti tekkivatest jääkidest ja heitest ning jäätmetekkest;

b) loodusvarade, eelkõige mulla, maa, vee ja bioloogilise mitmekesisuse kasutamisest, sealhulgas hüdro-morfoloogilised muudatused.

4. Keskkonnale avalduva olulise kahjuliku mõju vältimiseks, ennetamiseks ja vähendamiseks ette nähtud meetmete kirjeldus.”

(2) III ja IV lisa asendatakse järgmistega:

„III LISA – ARTIKLI 4 LÕIKES 4 OSUTATUD VALIKUTINGIMUSED

1. PROJEKTI LAAD

Projektide laadi hindamisel tuleb eelkõige silmas pidada järgmist:

a) projekti maht, sealhulgas vajaduse korral sellega seotud maa-aluste tööde ulatus;

b) koosmõju muude projektide ja meetmetega;

c) loodusvarade, eelkõige maa, mulla, vee ja bioloogilise mitmekesisuse kasutamine, sealhulgas hüdro-morfoloogilised muudatused;

d) jäätmete;

e) saaste ja häiringud;

f) loodusõnnetuste ja inimtegevusest tingitud katastroofide oht ning õnnetuste oht, eelkõige seoses hüdro-morfoloogiliste muudatuste, kasutatud ainete või tehnoloogia ja elusorganismidega, konkreetsete maapealsete ja maa-aluste tingimustega või nende alade alternatiivse kasutamisega ning õnnetuste või katastroofide toimumise tõenäosusega ja projekti tundlikkusega selliste ohtude suhtes;

g) kuidas projekt mõjutab kliimamuutusi (kasvuhoonegaaside heide, sealhulgas maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest), kuidas projekt aitab suurendada vastupanuvõimet kliimamuutustele ning kuidas kliimamuutused mõjutavad projekti (nt kas projektis võetakse arvesse kliima muutumist);

h) kuidas projekt mõjutab keskkonda, eelkõige maad (asustusalade ajapikku toimuv laienemine – maa hõivamine), mulda (orgaaniline aine, erosioon, tihenemine, katmine), vett (kogus ja kvaliteet), õhku ja bioloogilist mitmekesisust (populatsiooni kvaliteet ja kvantiteet ning ökosüsteemide kahjustumine ja killustumine);

i) oht inimeste tervisele (nt vee või õhu saastumise tõttu);

j) projekti mõju kultuuripärandile ja maastikule.

2. PROJEKTI ASUKOHT

Selliste geograafiliste alade keskkonnatundlikkuse hindamisel, mida projekt tõenäoliselt mõjutab, tuleb eelkõige silmas pidada järgmist:

a) praegune ja kavandatav maakasutus, sealhulgas maa hõivamine ja killustumine;

b) ala loodusvarade (sealhulgas mulla, maa, vee ja bioloogilise mitmekesisuse) suhteline küllus, kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime;

c) looduskeskkonna vastuvõtuvõime, pöörates erilist tähelepanu järgmistele aladele:

i) märgalad, jõeäärsed alad, jõesuudmed;

ii) rannikuvööndid;

iii) mägi- ja metsapiirkonnad;

iv) looduskaitsealad ja –pargid, püsikarjamaad, suure loodusliku väärtusega põllumajandusmaa;

v) liikmesriikide õigusnormide alusel liigitatud või kaitstavad alad; Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/147/EMÜ ning nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ kohaselt liikmesriikide määratud Natura 2000 alad; rahvusvaheliste konventsioonide kohaselt kaitstud alad;

vi) alad, kus ei ole järgitud liidu õigusaktides sätestatud ning projektiga seotud keskkonnakvaliteedi standardeid või kus nende järgimata jätmine võib tõenäoliselt juhtuda;

vii) tiheda asustusega alad;

viii) ajaloolise, kultuurilise või arheoloogilise väärtusega maastikud ja kohad.

3. VÕIMALIKU MÕJU LAAD

Projekti võimalikku olulist mõju tuleb hinnata eespool punktides 1 ja 2 sätestatud tingimuste põhjal, pidades eelkõige silmas järgmist:

- a) mõju suurus ja ruumiline ulatus (geograafiline piirkond ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus);
- b) mõju laad;
- c) mõju piiriülene laad;
- d) mõju tugevus ja mitmekülgsus;
- e) mõju tõenäosus;
- f) mõju kestus, sagedus ja pöörduvus;
- g) mõju avaldumise kiirus;
- h) sama arendaja või erinevate arendajate projektide (eelkõige käimasolevate ja/või heakskiidetud projektide) koosmõju;
- i) keskkonnaaspektid, mida tõenäoliselt oluliselt mõjutatakse;
- k) muude ELi õigusaktidega nõutud hindamiste tulemusel saadud teave ja järeldused keskkonnamõju kohta;
- l) mõju tõhusa vähendamise võimalus.

IV LISA – ARTIKLI 5 LÕIKES 1 OSUTATUD TEAVE

1. Projekti kirjeldus, mis sisaldab eelkõige järgmist:

- a) kogu projekti füüsiliste omaduste kirjeldus, sealhulgas vajaduse korral maa-aluste tööde ulatus, ning ehitamise ja käitamisega seotud vee- ja maakasutusvajadused;
- b) tootmisprotsesside põhiomaduste, näiteks kasutatavate materjalide, energia ja loodusvarade (sealhulgas vesi, maa, muld ja bioloogiline mitmekesisus) laadi ja koguse kirjeldus;
- c) kavandatud projekti käitamisel eeldatavasti tekkivaid jääke ja heidet (vee, õhu, mulla ja selle aluskihi reostus, müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus jne) käsitlev hinnang liigi ja koguse kaupa.

2. Kaalutud alternatiivide tehniliste, asukohaga seotud ja muude aspektide kirjeldus (nt projekti kavand, tehniline võimsus, maht ja ulatus), sealhulgas keskkonda kõige vähem mõjutav alternatiiv, ning peamised põhjused, mille alusel keskkonnamõju arvestades valik tehti.

3. Keskkonna praeguse seisundi asjakohaste aspektide kirjeldus ja selle tõenäoline muutumine juhul, kui projekti ei rakendata (alusstsenaarium). See kirjeldus peaks hõlmama kõiki olemasolevaid projekti suhtes olulisi keskkonnaprobleeme, eelkõige neid, mis puudutavad eriti suure keskkonnatahtsusega alasid ning loodusvarade kasutamist.

4. Nende keskkonna elementide kirjeldus, mida kavandatud projekt tõenäoliselt oluliselt mõjutab, eelkõige elanikkond, inimeste tervis, loomastik, taimestik,

bioloogiline mitmekesisus ja selle pakutavad ökosüsteemi teenused, maa (maa hõivamine), muld (orgaaniline aine, erosioon, tihenemine, katmine), vesi (kogus ja kvaliteet), õhk, kliimategurid, kliimamuutused (kui projekti puhul võetakse arvesse kliimamuutustega seotud riske, käsitletakse järgmisi aspekte: kasvuhoonegaaside heide, sealhulgas maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest pärit heide, kliimamuutuste mõju vähendamise võimalused, kliimamuutustega kohanemise seisukohalt oluline mõju), aineline vara, kultuuripärand, sealhulgas arhitektuuriline ja arheoloogiline pärand, maastik; selline kirjeldus peaks sisaldama teavet selle kohta, milline on eespool nimetatud elementide vastastikune seos ning nende avatus loodusõnnetuste ja inimtegevusest tingitud katastroofide ohu suhtes ning nende tundlikkus ja vastupanuvõime sellisele katastroofiohule.

5. Kirjeldus kavandatud projekti tõenäolise olulise keskkonnamõju kohta, mis tuleneb muu hulgas:

a) projektist endast;

b) loodusvarade, eriti maa, mulla, vee, bioloogilise mitmekesisuse ja selle pakutavate ökosüsteemi teenuste kasutamisest, pidades võimalikult palju silmas kõnealuste ressursside kättesaadavust ka muutuva kliima tingimustes;

c) saasteainete heitest, mürast, vibratsioonist, valgusest, soojusest ja kiirgusest, häiringute tekitamisest ja jäätmete kõrvaldamisest;

d) ohust inimeste tervisele, kultuuripärandile või keskkonnale (näiteks õnnetuste või katastroofide tõttu);

e) koosmõjust muude projektide ja meetmetega;

f) kasvuhoonegaaside heitest, mis on muu hulgas pärit maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest;

g) kasutatavast tehnoloogiast ja ainetest;

h) hüdro-morfoloogilistest muutustest.

Tõenäoliselt olulise mõju kirjeldus peaks hõlmama nii projekti otsest kui ka kaudset, teisest või koosmõju, piiriülest, lühiajalist, keskmise pikkusega ja pikaajalist, püsivat ja ajutist, positiivset ja negatiivset mõju. Selles kirjelduses tuleks arvesse võtta neid ELi või liikmesriigi keskkonnakaitse-eesmärke, mis on projekti seisukohalt olulised.

6. Punktis 5 osutatud keskkonnamõju hindamisel kasutatud prognoosimeetodite kirjeldus, samuti peamised ebakindlad aspektid ning nende mõju prognoosidele ja parima alternatiivi väljavalimisele.

7. Punktis 5 osutatud olulise kahjuliku keskkonnamõju vältimiseks, vähendamiseks ja võimaluse korral kõrvaldamiseks kavandatud meetmete kirjeldus ning kavandatud seirekord, kui see on vajalik; sealhulgas projekti kahjuliku keskkonnamõju järelanalüüs. Selles kirjelduses tuleks selgitada, millises ulatuses olulist kahjulikku mõju vähendatakse või kõrvaldatakse ning see peaks hõlmama nii ehitamis- kui ka käitamisetappi.

8. Loodusõnnetuste ja inimtegevusest tingitud katastroofide ohu ning projekti elluviimise korral toimuda võivate õnnetuste ohu hinnang ning vajaduse korral kirjeldus sellise ohu vältimiseks ettenähtud meetmetest, samuti hädaolukordades valmisoleku ja neile reageerimise meetmetest (nt muudetud direktiiviga 96/82/EÜ nõutud meetmed).

9. Üldarusaadav kokkuvõte eespool esitatud punktides sätestatud teabest.

10. Arendajal nõutud teabe koostamisel tekkinud probleemid (tehniline puudujääk või oskusteabe puudumine) ning kirjeldustes ja hindamisel kasutatud allikad, samuti peamised ebakindlad aspektid ning nende mõju prognoosidele ja parima alternatiivi väljavalimisele.”